

РЕШЕНИЕ

№ 3733

гр. София, 06.06.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 11 състав,
в публично заседание на 23.05.2022 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Мария Владимирова

при участието на секретаря Цветанка Митакева, като разгледа дело номер **2786** по описа за **2022** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и следващите от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/ във връзка с чл. 10, ал. 6 от Закона за семейните помощи за деца /ЗСПД/.

Образувано е по жалба на К. М. Ф., ЕГН-[ЕГН], гражданка на Л., с предоставен хуманитарен статут в Република България, и като законен представител на малолетната Н. А. М., ЕГН-[ЕГН], с предоставен хуманитарен статут в Република България, срещу заповед № ЗСПД/Д-С-ВЗ/814/ от 28.02.2022 г. на директора на дирекция "Социално подпомагане" /ДСП/ – В..

В жалбата са наведени доводи за незаконосъобразност на оспорената заповед, като издадена в противоречие с материалния закон и правото на ЕС. Твърди се, че нормата на чл. 3, т. 5 от ЗСПД е в пряко противоречие с нормите на Директива 2004/83/ЕО на Съвета от 13.12.2011 г. и Директива № 2011/95/ЕС на Европейския парламент и Съвета от 13.12.2011 г., които имат директен ефект за България като държава членка. Позовава се на практика на ВАС и АССГ в този смисъл. Моли за отмяна на заповедта като незаконосъобразна.

Ответникът - директор на дирекция "Социално подпомагане" - В. в съдебно заседание, чрез юрк. Б., оспорва жалбата, счита същата за неоснователна и моли да бъде потвърдена заповедта.

Софийска градска прокуратура не се представлява и не взема становище по жалбата. Административен съд - София-град, Трето отделение, 11-ти състав, като обсъди доводите на страните, приетите по делото писмени доказателства, намира за

установено от фактическа и правна страна следното:

Производството пред административния орган е започнало по заявление - декларация от 21.02.2021 г. на К. М. Ф., и като законен представител на малолетната Н. А. М., ЕГН - [ЕГН], с предоставен хуманитарен статут в Република България, с което на основание чл. 8д от ЗСПД е поискано отпускане на месечни помощи за отглеждане на дете с трайно увреждане до 18-годишна възраст и до завършване на средното образование, но не по-късно от 20-годишна възраст. Към заявлението е приложено Експертно решение на ТЕЛК от 28.01.2022 г., издадено от II МБАЛ - С. ЕАД, на малолетната Н. А. М., ЕГН-[ЕГН], въз основа на което се установява, че детето е със 100 % степен на увреждане с чужда помощ и диагноза спастична церебрална парализа, с дата на инвалидизиране – 29.12.2012 г.

С жалбата е представено решение № 1272 от 20.04.2021 г. на зам. председателя на Държавна агенция за бежанците, съгласно което на К. М. Ф. и малолетните ѝ деца Н. А. М. и Д. А. М. е предоставен хуманитарен статут в Република България /л. 16-19/. Във връзка с подаденото заявление е издадена и оспорената Заповед № ЗСПД/Д-С-В3/814/ от 28.02.2022 г. на директора на дирекция "Социално подпомагане" /ДСП/ – В., с която на основание чл. 8д от ЗСПД и чл. 24б от ППЗСПД, на К. Ф. е отказана месечна помощ на родители, когато отглеждат деца с трайни увреждания. Заповедта е връчена на жалбоподателката на 07.03.2022 г.

При така установеното от фактическа страна, съдът намира от правна страна следното:

По допустимостта: Оспорва се в срок, подлежащ на обжалване административен акт, от надлежна страна, за която е налице правен интерес от обжалването, поради което подадената жалба е процесуално допустима, а разгледана по същество е основателна.

Съгласно чл. 168 от АПК при разглеждане на жалби срещу административни актове съдът не се ограничава само с обсъждане на основанията, посочени от оспорващия, а е длъжен въз основа на представените от страните доказателства да провери законосъобразността на обжалвания административен акт на всички основания по чл. 14б - дали актът е издаден от компетентен орган, в предвидената от закона форма, при спазване на материалния и процесуалния закон и в съответствие с целта на закона.

Съобразно чл. 10, ал. 4 от ЗСПД във връзка с чл. 10, ал. 5 от ЗСПД, отпускането на семейни помощи за деца или отказа за отпускането им се извършва със заповед на директора на Дирекция "Социално подпомагане" или упълномощено от него лице. Процесният административен акт е издаден от компетентен орган, в рамките на предоставените му правомощията.

В проведеното административно производство е допуснато нарушение на чл. 35 от АПК, като неправилно е приложена и материалноправната разпоредба на чл. 3, т. 5 ЗСПД. В случая отказът за отпускане на помощта по чл. 8д от ЗСПД е мотивиран с разпоредбата на чл. 3, т. 5 от ЗСПД, според която право на семейни помощи за деца имат бременните жени - чужди граждани, и семействата на чужди граждани, които постоянно пребивават и отглеждат децата си в страната, ако получаването на такива помощи е предвидено в друг закон или в международен договор, по който Република България е страна. Посочено е, че в ЗУБ не е изрично предвидено получаването на семейни помощи, както и че няма сключени двустранни международни договори за социална сигурност с Л. и С..

В случая страните не спорят, че на жалбоподателката и малолетната и дъщеря е предоставен хуманитарен статут в Р. България. Съгласно чл. 32, ал. 3 от Закона за

убежището и бежанците, чужденците с предоставен хуманитарен статут има правата и задълженията на чужденец с разрешено постоянно пребиваване в Република България. Доколкото жалбоподателката и малолетното ѝ дете са чужденци с хуманитарен статут, те могат да се ползват от правата и задълженията на чужденец с разрешено постоянно пребиваване на територията на страната. В ЗУБ, който е специален закон по отношение на бежанците, няма ограничения в правата на достъп до социалната система, освен предвидените със закон. Няма ограничение в правата на чужденците с международна закрила /хуманитарен статут/ и няма уредба по отношение на тези лица според чл. 3, т. 5 ЗСПД, но пък същата разпоредба не е окончателна и не урежда изчерпателно хипотезите, за да се приеме, че е забранителна, а и препраща към друг закон или международен договор, по който Република България е страна.

Доколкото чл. 3 от ЗСПД, определящ правоимащите за семейни помощи лица, не разглежда чуждите граждани с предоставен хуманитарен статут отделно от чужденците с постоянно пребиваване, следва да бъдат съобразени разпоредбите на приложимото общностно право.

Съдът намира, че цитираната горе норма предвидена в българското законодателство не е съобразена с разпоредбата на чл.28 § 1 на Директива 2004/83/ЕО на Съвета от 29.04.2004 г. относно минималните стандарти за признаването и правното положение на гражданите на трети страни или лицата без гражданство като бежанци или като лица, които по други причини се нуждаят от международна закрила, както и относно съдържанието на предоставената закрила, съгласно която държавите членки полагат грижи получилият статут на бежанец или статут на субсидиарна закрила да получават в държавата членка, която им е предоставила статута, необходимото социално подпомагане, равностойно на предвиденото за гражданите на тази държава-членка и Директива 2011/95/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2011 година относно стандарти за определянето на граждани на трети държави или лица без гражданство като лица, на които е предоставена международна закрила, за единния статут на бежанците или на лицата, които отговарят на условията за субсидиарна закрила, както и за съдържанието на предоставената закрила.

Съгласно чл. 29, § 1 от Директива 2011/95/ЕС, държавите членки гарантират на лицата, на които е предоставена международна закрила, получаването в държавата членка, която им е предоставила такава закрила, на необходимите социални грижи, както е предвидено за гражданите им като заедно с това в чл.29, § 2 от Директивата, се установява възможност чрез дерогация от общото правило на § 1, държавите членки да могат да ограничат социалните помощи, предоставени на лицата, на които е предоставен статут на субсидиарна закрила, до основните обезщетения, които се предоставят на същото равнище и при същите условия, както за гражданите им. Действително възможността за рестрикции във връзка с равното третиране при социалните помощи се отнася до лицата, на които е предоставена субсидиарна закрила, но не се установява Република България да е заявила подобна дерогация на правилото по §1, от чл. 29 от Директивата. Следователно налице е противоречие на националните норми с нормите на Директива 2011/95/ЕС и Директива 2004/83/ЕО. България като държава членка в тази връзка е обвързана по отношение на резултата, който трябва да бъде постигнат с посочения акт, а именно получаване на необходимото социално подпомагане, което да е равностойно на предвиденото за гражданите на държавата членка. В т. 45 от Преамбюла на Директива 2011/95/ЕС е

прието, че с цел да се избегнат социални трудности, е уместно на лицата, на които е предоставена международна закрила, да се осигури адекватна социална помощ и средства за издръжка, без дискриминация в контекста на социалното подпомагане. По отношение на социалното подпомагане, условията и редът за предоставяне на основни обезщетения на лицата, на които е предоставен статут на субсидиарна закрила, същите следва да се определят от националното право. Възможността за ограничаване на това подпомагане до основните обезщетения трябва да се разбира в смисъл, че обхваща най-малко минимален гарантиран доход за съответното лице, помощи в случай на заболяване или бременност и семейни помощи за деца, доколкото такива обезщетения се предоставят на гражданите съгласно националното право. След като България не е ограничила предоставянето на социални помощи на лицата, на които е предоставен хуманитарен статут само до основните обезщетения, то с издадената заповед ограничаването на желаната помощ е недопустимо.

Въведеното от законодателя ограничение в разпоредбата на чл. 3, т. 5 от ЗСПД не следва да се прилага и по силата на чл. 27, т. 3 от Конвенцията на ООН за правата на детето, според който държавите страни по Конвенцията, в съответствие с националните условия и в рамките на своите възможности, предприемат необходимите мерки с цел да подпомагат родителите и другите лица, отговорни за детето, да осъществяват това право и в случай на нужда предоставят материална помощ и програми за подпомагане, особено по отношение на изхранването, облеклото и жилището. Конвенцията е ратифицирана с решение на Великото народно събрание, в сила за страната ни от 03.07.1991 г. и съгласно чл. 5, ал. 4 от Конституцията на Република България, международните договори, ратифицирани по конституционен ред, обнародвани и влезли в сила, са част от вътрешното право на страната, като имат предимство пред нормите на вътрешното законодателство, които им противоречат.

Предвид гореизложеното настоящият състав намира, че националната правна уредба, предвиждаща изключване от възможността за предоставяне на семейните помощи за деца на чужденци, пребиваващи и отглеждащи децата си на територията на Р.България с хуманитарен статут, съгласно разпоредбата на чл. 3, т.5 от ЗСПД, противоречи на Общностното право и следва да бъде оставена неприменена. Следователно постановеният отказ за отпускане на желаната помощ по чл. 8д ЗСПД е в нарушение на нормите на Директива 2011/95/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2011 г. По тези съображения оспорният акт е незаконосъобразен и следва да бъде отменен, а преписката следва да бъде изпратена на административния орган за ново произнасяне по заявлението на К. Ф. за отпускане на месечна помощ по чл. 8д от ЗСПД, при съобразяване на дадените в настоящото решение указания.

Воден от горното и на основание чл. 172, ал. 2, предл. второ и чл. 173, ал. 2 от АПК, Административен съд - София-град, Трето отделение, 11-ти състав,

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ заповед № ЗСПД/Д-С-ВЗ/814/ от 28.02.2022 г. на директора на дирекция "Социално подпомагане" /ДСП/ – В..

ИЗПРАЩА преписката на Дирекция "Социално подпомагане" – В. за ново произнасяне в съответствие с дадените указания за тълкуване и прилагане на закона.

Решението е окончателно.

СЪДИЯ: